

ČESKÉ
FOTBALOVÉ
KŘIVDY
Miloš Štrojsa

C PRESS

České fotbalové křivdy

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Miloš Štrojsa

České fotbalové křivdy – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

ČESKÉ FOTBALOVÉ KŘIVDY

MILOŠ ŠTROJSA

Je vaše knihovna přecpaná a při každé další knize se nezdravě zapotí?
Přehodnoťte tréninkový plán a snižte jí zátěž s **www.restorio.cz**.

Albatros Media podporuje udržitelný rozvoj, který vrací použitým věcem smysl. On-line antikvariát Restorio vaše knihy odkoupí a zaplatí vám ihned – nečekáte, až se prodají. Získané peníze si můžete nechat, nebo si vyberete charitu, kterou jimi podpoříte. V tom případě navýší Restorio částku o 20 %.

© Miloš Štrojsa, 2025

Foto na přední straně potahu © Profimedia

Foto na zadní straně potahu © Hanum_Creative / Shutterstock.com, © pixfly / Shutterstock.com

ISBN tištěné verze 978-80-264-5610-0

ISBN e-knihy 978-80-264-5624-7 (1. zveřejnění, 2025) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-264-5625-4 (1. zveřejnění, 2025) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-264-5615-5 (1. zveřejnění, 2025) (ePDF)

ČESKÉ FOTBALOVÉ KŘIVDY

MILOŠ ŠTROJSA

„Velikost člověka tkví v tom, že dokáže přejít křivdu.“

— KRÁL ŠALAMOUN

Utkání o postup do vyřazovací fáze Eura 2024 mezi Českem a Tureckem spěje ke svému konci a oslabení Češi se za nerozhodného stavu snaží vstřelit postupový gól. Střídající Kuchta se prodere přes tři obránce a zkušeně obstřeluje tureckého brankáře. GÓÓÓÓÓL!!!

Češi po heroickém výkonu obrací i v početní nevýhodě vývoj zápasu a slavně postupují do play-off, kde je čeká potenciálně schůdnější část „pavouka“. Nabuzení Češi v osmifinále porazí překvapení šampionátu Rakousko, ve čtvrtfinále tradičního rivala z Nizozemska a v semifinále na turnaji nevýraznou Anglii. Čeští fotbalisté se tak po 28 letech opět chystají na finále Eura.

PÍÍÍISK!!! ozve se však nekompromisně píšťalka rozhodčího a sudí Kovács gól naprosto nepochopitelně neuznává. Čeští hráči i fanoušci jsou v šoku a zřejmě jen Kovács tuší, proč Kuchtova branka neplatí. Frustrovaní Češi už další gól vstřelit nedokáží a na turnaji končí neslavně již po základní skupině.

Zářez, chyba rozhodčího, skandál, křivda... Historická reminiscence se znovu připomíná. Pokolikáté už v dějinách českého fotbalu?

ÚVODNÍ VÝKOP 8

PRVNÍ POLOČAS 1918–1938 12

Meziválečné úspěchy a první křivdy 13

Zrození traumatu:

Olympijské hry v Antverpách 1920 15

Krádež století:

Mistrovství světa 1934 v Itálii 24

Brazilská jatka a absence legendy:

Mistrovství světa 1938 ve Francii 33

POLOČASOVÁ PŘESTÁVKA 1939–1945 42

Boj o čest a válečná izolace 43

DRUHÝ POLOČAS 1946–1989 48

Stagnace a komunistické experimenty 49

Schrödingerova branka:

Mistrovství světa 1958 ve Švédsku 51

Santosova „boží ruka“:

Mistrovství světa 1962 v Chile 60

Zlomení finálového prokletí:

Mistrovství Evropy 1976 v Jugoslávii 74

PRODLOUŽENÍ 1990–2020 90

Neposlušné kopačky:

Mistrovství světa 1990 v Itálii 91

Promlčený ofsajd:

Mistrovství Evropy 1996 v Anglii 100

Darovaná penalta:

Mistrovství Evropy 2000 v Belgii a Nizozemsku 110

Završení pierluigiovské trilogie:

Mistrovství Evropy 2004 v Portugalsku 120

PENALTOVÝ ROZSTŘEL 2021–2024 138

Schickova gólová exploze

a první konfrontace s VARem 139

Kováčsova „malá domů“:

Mistrovství Evropy 2024 v Německu 144

POZÁPASOVÉ ZHODNOCENÍ 155

ÚVODNÍ VÝKOP

„VÍTEJTE V ZEMI TROJNÁSOBNÝCH MISTRŮ SVĚTA VE FOTBALU!“

Nechybělo mnoho a tento oslavný nápis mohl vítat zahraniční turisty při návštěvě České republiky, podobně jako se chlubilo Slovensko po svém jediném vítězství na světovém šampionátu v hokeji v roce 2002. Tato odvážná teze je samozřejmě myšlena s nadsázkou, nicméně při retrospektivním pohledu do minulosti na velká utkání české (potažmo československé) fotbalové reprezentace je zřejmé, že na cestě k absolutnímu vrcholu opakovaně zastavil naše hráče kontroverzní zásah z vnějšku těsně před cílem.

Budme konkrétní. Například ve finále mistrovství světa 1934 byla křivda vůči československé reprezentaci naprosto zjevná a nezpochybnitelná. Tehdejší politická situace v Evropě prakticky neumožňovala jiný scénář než vítězství domácí Itálie podporované fašistickým režimem v čele s Mussolinim. Po jednostranně řízeném zápase a skandálním výkonu rozhodčího Eklinda jsme nakonec padli v prodloužení srdnatého boje s Itálií a dlouhé dekády se vedly mezi fotbalovými odborníky seriózní debaty, zda by neměl být titul mistrů světa dodatečně přidělen Československu.

Ve finále Mistrovství světa v Chile 1962 jsme hráli herně velmi kvalitní, byť výsledkově značně smolný zápas s hvězdnou Brazílií, která se tehdy pyšnila jedním z nejlepších týmů fotbalové historie. Za stavu 1:2 z pohledu Československa odvrátil Djalma Santos ve svém pokutovém území naprosto evidentně rukou míč směřující na brazilskou bránu a československý tým měl zahrávat pokutový kop.

Sovětský rozhodčí Latyšev však penaltu Brazilcům odpustil, místo zaslouženého vyrovnání dostal brankář Schrojf druhý laciný gól a Brazilci si už obhajobu titulu vzít nenechali. Schrojf byl přitom až do rozhodujícího zápasu během celého turnaje naprosto vynikající a velmi netradičně před samotným finálovým utkáním obdržel v kabině cenu pro nejlepšího brankáře turnaje. Koncentrace našeho nejdůležitějšího hráče na životní zápas tím tak byla nenávratně narušena.

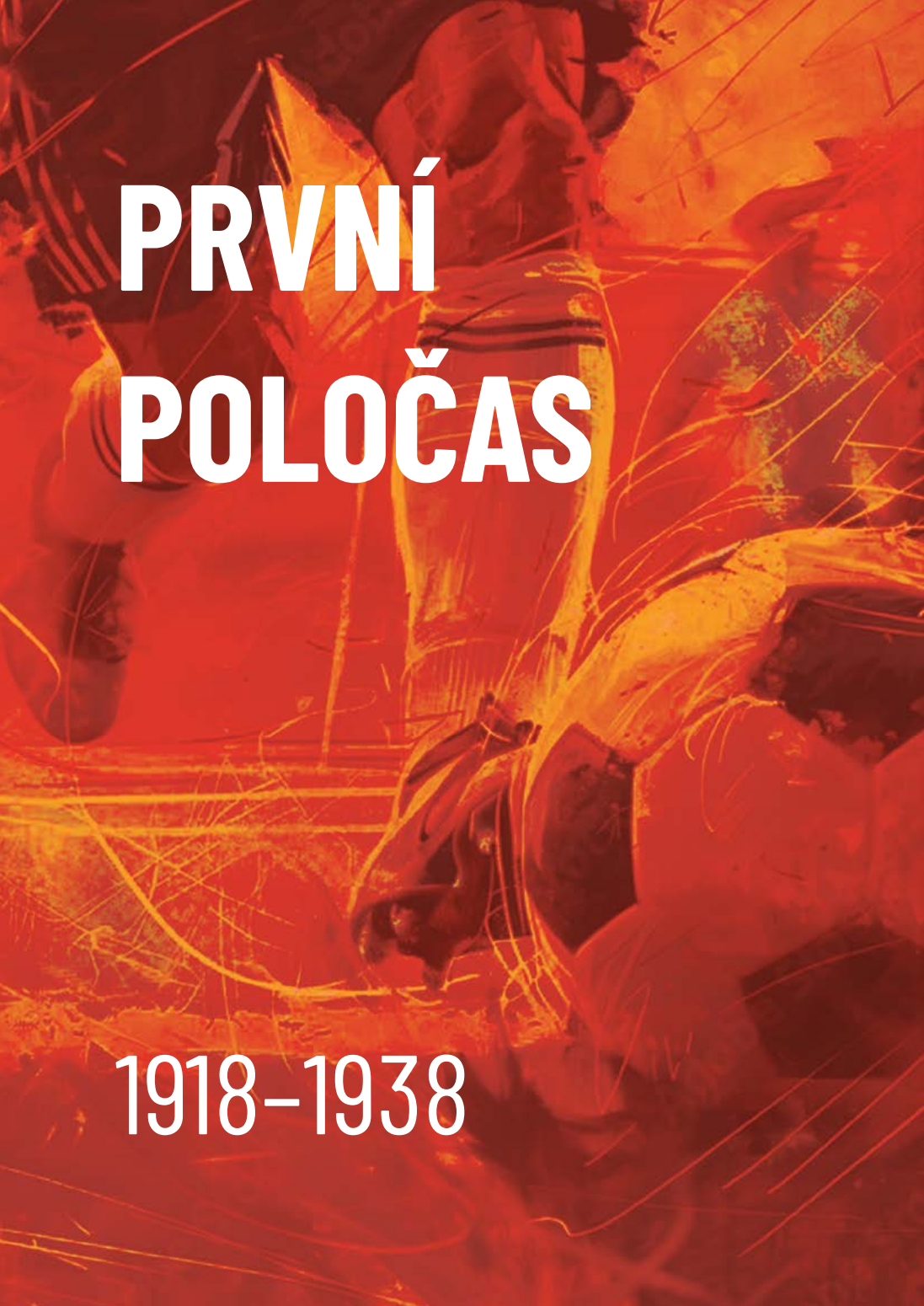
A konečně, na mistrovství světa v roce 1990 vypadl v porevoluční euforii hrající československý tým „už“ ve čtvrtfinále, nicméně po velké bitvě s pozdějším celkovým vítězem turnaje Německem a po dvou zásadních a velmi sporných verdiktech rozhodčího Kohla: po penaltě pro Německo a červené kartě pro Moravčíka. Také v deseti hráčích jsme ale sahalí po senzačním výsledku, a dokonce i tehdejší trenér mistrů světa a jedna z největších legend historie fotbalu, Franz Beckenbauer, po turnaji uznal, že to pro něj byl nejtěžší zápas na celém italském šampionátu: „Během posledních dvaceti minut utkání s Československem nám bylo nejhůře. Jako jediní nás donutili bránit, zoufale bránit.“

Toto jsou jen nejkřiklavější příklady významných fotbalových křivd v české historii. Různé větší či menší kontroverze se dějinami českého fotbalu prolínaly od samých počátků, přičemž tato kniha se pokusí s nelehkou snahou o zachování férové míry objektivity a odstupu vyprávět pouze o těch nejzjevnějších a nejdůležitějších. Křivda je dle jedné z možných definic „bolestně prožívaná a vnímaná nespravedlnost. Obvykle je tento pocit, dojem nebo přesvědčení spojen s nějakým druhem pokoření, ponížení, manipulace, neadekvátního

obviňování či vykořisťování, případně kombinované se ztrátou lidské důstojnosti, svobody, intimity apod.“

Podobných okamžiků pokoření či křivd zažili Češi ve své minulosti nespočet, a to samozřejmě nejen ve fotbalu, resp. sportu, ale především v politicko-historickém vývoji státu a společnosti obecně. Příběh této knihy však nemá být o bolesti a ponížení, ale naopak o hrdosti a momentech slávy, kdy čeští fotbalisté udávali prim světovému fotbalu, a i přes nepřízeň osudu si ve většině případů zachovali čest a mezinárodní uznání. Také proto je do kontrastu k různým historickým křivdám v této knize dáván prostor více či méně známým souvisejícím událostem, kuriozitám a rekordům, kterými se čeští fotbalisté nesmazatelně zapsali do dějin nejpopulárnější světové hry.

Dámy a pánové, pohodlně se nyní usadte. Zápas české fotbalové reprezentace právě začíná! 🌸

PRVNÍ POLOČAS

1918–1938

MEZIVÁLEČNÉ ÚSPĚCHY A PRVNÍ KŘIVDY

Českoslovenští fotbalisté zahájili svoji novodobou existenci ve velkém stylu. Od prvních minut na mezinárodní scéně se prezentovali sebevědomou hrou a během většiny meziválečného období patřilo Československo mezi nejrespektovanější fotbalové země Evropy i celého světa. Ještě jako součást Rakouska-Uherska vyhrály Čechy první neoficiální mistrovství Evropy v roce 1911 a už jako zástupci samostatné republiky zvítězili naši reprezentanti na týmově velmi nabitě, tzv. Pershingově olympiádě, kde se utkalo osm reprezentací vítězných mocností první světové války.

ČESKÉ REKORDY A KURIOZITY

První amatérští mistři Evropy ve fotbalu:

Čechy, Francie, Roubaix 1911

Na první neoficiální mistrovství Evropy ve fotbalu jsme jeli s velkou šancí na umístění na stupních vítězů. Turnaje se totiž zúčastnily pouze tři týmy – kromě Čech také Anglie a domácí Francie. Náš tým byl sestaven z kádru Slavie a byl doplněn pouze o dva Sparťany. Nejprve jsme s přehledem porazili domácí Francii 4:1 a v titulovém zápase jsme po velké bitvě zdolali hráče z kolébky fotbalu, Anglie. Přestože konkurence týmů na tomto šampionátu nebyla veliká, vítězstvím na prvním neoficiálním ME jsme se už navždy zapsali do fotbalových dějin. Ocenili to ostatně i tehdejší fanoušci, kteří našim fotbalistům připravili velkolepé přivítání. První oficiální ME se pak konalo až v roce 1960 a stejně jako v roce 1911 ho hostila Francie. 🌟

Úspěchy se dostavovaly nejen na mezinárodní a reprezentační úrovni, ale i na té klubové. Fotbalisté Sparty i Slavie dosáhli tehdejšího vrcholu, když vyhráli Středoevropský pohár, nejprestižnější klubový turnaj na světě oné doby a neoficiální předchůdce dnešní Ligy mistrů. Fotbalisté jako Pešek řečený Káďa, Plánička, Nejedlý nebo Bican byli sportovními ikonami celoevropského formátu. K úplnému vítězství československé reprezentace na velké oficiální fotbalové akci ale v tomto období vždycky nějaký krůček chyběl, a kromě prvních úspěchů se tak začala rodit i první fotbalová traumata.

Velice blízko cennému triumfu přitom naši fotbalisté byli již v roce 1920 na olympijských hrách v Antverpách, kde postoupili suverénním způsobem až do finálového boje o zlato. Tento historický úspěch však v dnešní době není veřejnosti téměř znám a ostatně není divu, fotbalové kroniky československou reprezentaci v roce 1920 neuvádějí ani jako olympijské vítěze, a dokonce ani jako držitele stříbrných medailí.

Místo medailového zápisu do olympijské historie se naši fotbalisté zapsali do fotbalových dějin mezinárodním skandálem, který v historii tohoto sportu dodnes nemá obdoby. Důsledky pro sportovní sebevědomí nově vzniklého státu bojujícího o respektované zařazení na fotbalovou mapu světa byly devastující. Kontroverzní antverpské události roku 1920 předznamenaly budoucí vývoj české sebereflexe ve vztahu k domnělým či reálným sportovním křivdám a pomáhaly utvářet nechtěné stigma české fotbalové ublíženosti. 🌸